

TELEGRAFULU ROMANU.

N^{ru} 82. ANULU XVII.

Telegrafulu ose de douo ori pe aopte-
mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra expeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
cav' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalteparti ale Transilvaniei si pen.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumtate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tiori straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratolo se plateacu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2. cr. si pentru o
treia repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, in 1628 Octomyre 1869.

In „B. P. Közlöny“ cetimu:

La propunerea presiedintei ministeriale reg.
ung. lasa Majestatea Sea r. Apostolica urmatoriulu
manifestu catra ministrulu de interne Bar. Bela
Wenkheim:

Iubite Barone Wenkheim!

La cererea d-tale din privintie sanitarie cu
adeverata parere de reu te radicu din postulu ca
ministru alu interneloru si totudeodata-Ti imparta-
siescu gratisu crucea mare a ordinului Leopoldinu
precum si demnitatea de consiliariu secretu de in-
terne in intielesulu statiteloru, ca recunoscintia
pentru servitielo prestate cu devotamentu in tem-
pulu greu alu transitiunei.

Godöllö, in 21 Oct. 1869.

Franciscu Iosifu. m. p.

Cont. Juliu Andrassy. m. p.

La propunerea presiedintei meu ministeriale
ung. denumescu Eu pre Pavelu Rajner, comite su-
premu alu comit. Bars, de ministru meu ung. alu
interneloru.

Godöllö, in 21 Oct. 1869.

Franciscu Iosifu m. p.

Conte Juliu Andrassy m. p.

In ajunulu alegerilor comunale si scaunale.

In deobste deosebimu o lume ideale si un'a
reala. Lumea reale este o repetitiune a lumi ideale.
Fia-care actiune, fia-care intreprindere trebuie mai
intaiu sa existe ca idea si apoi sa primisca carne
si sange.

Un'a este de comunu constatatu, ca in multe
lucruri realizarea unei idei remane departe de ide'a
ins'a-si, seu pote ca absolutu nu se pote realizá.
Caus'a la acést'a suntu neajunsurile omenesci, fia
acelea morale seu fizice. Déca o lucrare aru fi
atatu de perfecta ca si ide'a, apoi n'amu face distin-
gerea acést'a, ci fiindu ambe identice aru conincide.

Ori-catu neajunsurile omului aru impedeá rea-
lisarea ideala a unui lucru, nimenea nu este exemptu
dela acea cerintia morale, ca elu sa remana pre
cátu se pote aprópe de ideia, realizandu-o pre catu
se pote de fidelu.

Legislatorulu procede la facerea unei legi dela
idei'a de dreptu; legea presupune implinirea ei.
Deci elu este condusu de doi factori, de ideia, cá-
rei'a aru vré sé remana pre catu se pote de fidelu,
si de practicabilitatea legi. Dela marimea lacunei,
ce exista intre acesti doi factori la o lege adusa,
depinde si multiamirea seu nemultiamirea cu aceea
lege. Lacun'a acést'a a o miciorá si prin aceea,
a miciorá nemultiamirea cu legea, este lasatu ese-
cutorului legi. Elu are inca nisce legi ale oportu-
nitatii si ale ecuitatii. Déca esecutorulu legi
s'a departatu dela ideia conducatoriá a legisla-
torului, si elu la esecutarea ei se conduce numai si
numai de motive egoistice si nu ale ideei humani-
stice, apoi e departe de postulu seu.

Nu voiu prin acést'a se propagu unu statu
idealu de a lui Plato, dara mai multu voiu sa apo-
strofedi scaderile, ce provinu din estrem'a ceea-
lalta, unde nu mai multu ide'a conduce pre omu ci
emolumente egoistice. etc.

Lacun'a intre ide'i de dreptu si intre reali-
sarea dreptatii si a ecuitatii o stiú exploatá conlo-
citorii nostrii sasi precátu se pote numai. La o pri-
vire aruncata preste list'a candidatiloru in comuni-
tatea cetatii Sabiuu facuta de ei, (vedi „Hr. Ztg.“
din 26 Oct.) nu se afla intr'unu numeru de 150
candidati nici atati romani, cate degele suntu la o
mana. Ei avendu majoritatea alegatoriloru suntu
siguri de reusirea atatoru candidati sasi. Este in-
trebarea insa déca prin aceea s'o realizadia drepta-

tea si ecuitatea. Legea lasa majoritatiei eruirea drep-
tatii. Iata dér' unu casu, unde ese tocmai contrariu
pentru ca dupa dreptatea ideale, carea o dá pro-
portiunea alegatoriloru aru compete romaniloru in
comunitate celu putienu 30—40 reprezentantii. —

O atare majoritate n'a realizatu dreptatea, ma-
caru ca legea pote a vrutu aceea si déca esame-
namu pentru ce? apoi ne convingemu ca aceea
majoritate a fostu departe de ideia de dreptu si de
ecuitate si a fostu condusa de negrulu egoismu.

O privire preste candidatii ce sa se tramitia
din cetatea Sabiuu la adunarea scaunale dá unu as-
pectu si mai tristu, cáci din 114 candidati propusi
nu figuradia absolutu nici unu puiu de romanu. O
dreptate forte nedrepta din partea sasiloru: Mai
pune langa aceea, ca legea a priori da cetatii totu
atati deputati cati are scaunu si te vei convinge,
ca conlocitorii nostrii sasi au in traista de acasa
majoritatea, care este identica dupa ei cu dreptatea;
noi romanii putemu inse dice, ca acést'a este o
dreptate sasésca. O atare dreptate este o dovéda,
ca traimu intr'unu secolu, unde predomnesce ma-
terialismulu si ca idealismulu numai este data-
toriu de mesura. Sub asifeliu de jurstári trebuie
noi romanii sa fimu cu precautiune, sa nu ne nedaj-
dujmu spre boieri spre fii ómeniloru, intru care nu
este mántuire, ci sa ne infatiosiemu la adunările
electorale si acolo si in mic'a sfera, ce ne este la-
sata sa combatemu si sa parámu atari incercári
apelandu la dreptatea ideale si condemnandu drep-
tatea relativa.

Unu votu separat.

Vien'a, 20 Oct. c. n. 1869.

Domnule redactoru! Sperediú ca titulu ace-
st'a atata de pregnantu alu corespondintiei mele
nu te va retiené dela publicarea ei, cu atata mai
multu, cu catu inainte te asigurediu ca acestu
titlu nu se reduce la vre-unu obiectu de insemna-
tate politica — de votu separatu in politica pare
ca m'asi infiorá si eu dupa cum se iau lucrorile
intre ómenii nostrii, cáci unu epitetu si ce feliu,
pote chiaru de tradatoriu mi-asi atrage asupra-mi,
nu! nu! departe de mine politica — ci la o
cestiune mai pacifica, dara pentru aceea totusi, credu,
de importantia destulu de mare. —

Votulu meu separatu se reduce, ca sa nu facu
multe parafrese, la modus procedendi la infiintia-
rea unei docenture de limb'a romana la universi-
tatea din Vien'a. — Ansa prosima la acésta co-
respondintia mi-o dedú aceea impregiurare, ca o
parte din tinerii din Vien'a si anume cei din so-
cietatea „Romani'a“ asternora cestiunea acést'a co-
mitetului Asociatiunei Transilvaniei, pre candu in-
trebarea acést'a era adusa la capetu cu acelu re-
sultatu din partea ministeriului de cultu: ca mini-
steriulu nu pote satisfacé intru tota liter'a cerintiei
studentiloru romani din Vien'a, ca sa infiintieze o
catedra de limb'a romana, dara va concede o do-
centura precum au si cele-lalte limbi de positiunea
limbei romane adeca cea italiana, francesa si un-
gara etc. La informatiunea data de soc. „Roma-
ni'a“ se intielege, ca d-nii membri ai comitetului,
si adunarea plenaria anuale a asociatiunei asta-
data la Siomcut'a, precum totu-deun'a, se ingrigira
pentru tinerime si pentru limb'a nostra disponendu
in siedinti'a din anulu acést'a la Siomcut'a cele ce
suntu de cetitu in foi'a asociatiunei transilvane din
15 Oct. Pentru asta ingrigire si bine-voitoriulu
sucursu nu putemu fi fara cu tota recunoscintia.
Dara eu celu cu votu separatu a-si fi doritu ca
informatiunile date la laudat'a asociatiune din par-
tea tineriloru din societatea „Romani'a“, sa fia mai
esacte si mai corecte, anume eu, care inca me aflu
aiol, si ca ori-care altulu me interesediú de lucru-

rile nostre, nu sciu nimic'a de aceea ce este de
celitu in mentinut'a foia; „ca colegiulu profeso-
ralu alu universitatiei intrebatu de catra ministe-
riulu de cultu si instructiune in acestu obiectu se
dechiara in contra denumirei unui invetiatoriu de
limba (Sprachmeister) aratandu necesitatea unui bar-
batu instruitu si adaptatu in literatur'a romana“.

Eu din contra sciu, ca lucririle pana intr'a-
tat'a se desvoltara incatu ministeriulu din Vien'a
si intrase cu o erudita persóna din Vien'a in tran-
sactiune de a-lu denumi de docente alu limbei ro-
mane la universitate si numai nisce remonstratiuni
a unoru malcontenti cu aceea persóna — totu acei'a
cari recusera la asociatiune — diadarnicira treb'a.
In principiu adeca, ca romanii la Universitatea din
Vien'a sub impregiurările de astadi potu avé nu-
mai o atare docentura, erau capacitati cu toti tinerii
prin acea impregiurare, ca nici cele-lalte limbi
n'au mai multu de atata; iera in privintia remun-
eratiunei de 400—500 fl. inca erau involti, cáci
si cele-lalte limbi n'au mai multu, ci suntu
barbati, cari pre langa alte ocupatiuni, si venite
sustienu docentur'a in limbile respective, asiá d. e.
Cattaneo de limb'a italiana, Legat de cea francesa
etc. Tinerimea din Vien'a in parte mare a trebu-
tu sa se multiamesca cu aceea resolutione mini-
steriale vediendu in ea numai o ecuitate. Iera déca
doi recurrenti la Asociatiunea transilvana a intie-
lesu o catedra precum au slavii pentru tote limbile
slavice precum Miclosiciu, filologu de insemnate
européna sustiene o htare catedra, apoi sa me ierto
d-loru a-mi dá parerea mea, ca atari catedre nu
se intemeieza prin fortia esterna, ci respectivulu
individu, ca autoritate literaria si elupta o catedra,
si unu atare individu nu se inaltia de altii la ca-
tedra, ci devine elu, nu numai in sal'a universita-
tiei, dara in tota conversarea, nu numai cu vorb'a
ci si cu scrierile sele. Slavii de siguru n'a peti-
tionatu dupa infiintiarea unei catedre de limbile sla-
vice la Universitatea din Parisu, si totusi Miclosici
a fostu chiamatu la Universitatea din Parisu spre
a predá studiile sele facute in limbile slavice. In
cátu analogu si-a pututu eluptá cine-va astfelu o
positiune pentru limbile romanice la Universitatea
din Vien'a, avemu pre prof. de limbile romanice:
Musafira.

In fine ca conclusiune la tote un'a numai amu
sa mai dicu, ca bine aru fi, ca sa nu molestámu
pre barbati nostrii cu atari lucruri, cari déca inca
nu s'a realizatu, nota bene! asiá precum se potu
realisá, numai noi tinerimea din Vien'a amu fostu
vin'a; mai departe sa nu alarmámu tote asociatiu-
nile romane din tote provinciile romane, numai si
numai, ca sa ne dámu o insemnate, ci sa fia in-
tru tote sinceritate si fratietate. . . .

— 60. —

Unu adeveru.

(Urmare.)

Ce bucurie, ce merite ciudate!!

Ce s'aru fi alesu in atare casu de bletii elevii
nostri esiti din insusi scólele nostre?!

Mai incolo; déca are dlu cor. o memoria atatu
de laudavero despre sfatulu pentru primirea in-
structiunii scol. a min. absolutistice Thun, credemu
ca nu 'si va fi uitatu nece de tendintiele acestui'a
cele pangermanistice, esprese si sub alte preteste.

Sub atari impregiurári fatale nu au trebuitu
Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu si Metropo-
litu, Andreiu Barouu de Siagun'a,
supremulu inspectoru alu scóleloru nostre conf. sa
desvolteze o lupta forte grea, ba inca un'a din cele
mai grele si mai periculose pana ce abia, abia a
potutu esbuti, a scapá scólele nostre confessionali,

spre mântuirea întregului nostru popor, de primădă, ce eră să le înhatie, să le sdrumice și să le înghitia prin impunerea acelei instrucțiuni din partea Ministeriului german absolutistic; — și numai astfel s'au putut vedea în dorita pusețiune, de a întocmi firesce ca după cele mai multe trasuri ale instrucțiunii ministeriale, căci de toate acestea cine eră în stare să se scape (cu toate că barbatul de școlă celu binemeritatu eră și dlu cor. este și acum pentru primirea instrucțiunii ministeriale în totu cuprinsulu ei), un'a instrucțiune salutară pentru învetiatorii școleror noastre pop. confessionali.

Si — această faptă mară și mântuitoarea o iă dlu cor. de — erima chiar?!?! — căci prin ea s'au desformatu instrucțiunea nemților!! și — instrucțiunea supremului insp. alu școleror noastre conf. s'a publicatu, că originală, dar' de totu originală!!

Ciudată maniera; ciudată multiamita, adusa prea demnului și marelui barbatu alu națiunii noastre, înaltu căruia pentru marelile benefaceri, ce le au reversatu și le reversă asup'ă noastră, i suntemu datori din totu sufletulu nostru cu cea mai viua recunoștință, cu celu mai profundu respectu în tota privinți'a!

Cine altulu 'și aru fi pututu eloptă demnitătea sea și în această privinți'a între atatea și astfel de greutăți, și încă cu atât'a succesu?

Originală este instrucțiunea pentru inv. școleror noastre populare emisa de supremulu inspectoru alu școleror noastre confessionali la a. 1862, fiindu ea, iucătu i-au concesu ministeriulu absolutisticu, au întocmit'o în folosulu și pentru trebuințele școleror noastre confessionali și naționali!

De totu originală este ea căci este cea mai d'antăiu instrucțiune școlară, de care au avut parte școl'a noastră de acum, a se bucură!

Bine eră să fi avutu școl'a noastră și înainte de această vre-o instrucțiune, fire-aru fi fostu încă și mai originală; atunci această, a două, firesce că nu aru fi pututu cuprinde în sine atât'a originalitate, încătu să supere chiaru pre dlu cor.:

Instrucțiunea școlară a Escelenției Sele Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu, Andrei Băronu de Siagun'a, constă din 68 §§, în cari se cuprindu!

- I. Introducerea §§ 1 și 2;
- II. Didactică generală la tractarea cu școlarii §§ 3—12;
- III. Școlile elementare, parohiale §§ 13—17;
- IV. Școl'a capitale § 18;
- V. Didactică specială §§ 19—28;
- VI. Continuatiune §§ 29—46;
- VII. Unele mesuri de observatu în privinți'a cartilor școlare; numărulu orelor de prelegere; pri-

mirea elevilor în școlă; începerea anului școlastic, semestrului, vacatiunea, catalogu, atestate, planu de prelegeri s. a. §§ 47—64.

Dela a. 1862 până adă s'au folositu învetiatorii școleror noastre pop. de această instrucțiune foarte multu, și adăca: preste totu asiă de multu, pre cătu se potu folosi învetiatorii unui popor prin o instrucțiune a loru propriă, dar' nu straina; ier' în parte atâtu cu privinți'a la confessioniunea și națiunea noastră, ca au remasu toti fiii credinciosi ai maicii noastre biserici cei adeverate și români adeverați și astfelu au învetiatu și astfelu au educatu și pre elevii lor; cătu și cu privinți'a la propunerea obiectelor de învetiamentu, ca au învetiatu dintrens'a, să trateze cu elevii lor; au primitu dintrens'a compenitu materialulu de învetiamentu de propusu elevilor lor; au primitu dintrens'a îndreptariu la propunerea și impartășirea obiectelor prescrișe elevilor lor, firesce nu că dintr'o manducere specială, ci numai pre cătu este îndatorita la această ori-care altă instrucțiune școlară; au primitu dintrens'a ori-care altu îndreptariu cerutu la organizarea din launtru a unei școlă populare bune.

Acăst'a este luminarea și îndreptarea învetiatorilor școleror noastre populare prin instrucțiunea școl. emisa de supremulu inspectoru alu școleror noastre confessionali!

Suntu cele mai multe comune de ale noastre asiă de serace, încătu prelânga tota bun'a-voinți'a în adeveru nu au de unde școlte să și plătescă învetiatorii harnici? —; Escelenți'a Sea supremulu inspectoru alu școleror noastre conf. au tramisulu la această învetiatorii apti din comune mai bogate că comisari școlari, să le esplice cuprinsulu instrucțiunii Sele.

Suntu §§-fii acestei instrucțiuni, că ai vercării instrucțiuni școl. din lumea civilizată, concepuți în trasuri generale? —; Escelenți'a Sea supr. insp. alu școl. noastre conf. au orenduitu conferințele învetiatoresci lunare și anuale, că să și detaieze și esplice învetiatorii, precum și modulu de a propune și impartasi elevilor loru materialulu de învetiamentu cuprinsu în și prescrișu printrensii.

Apoi la a. 1865 au emisulu Escelenți'a Sea supremulu inspectoru alu școl. noastre conf. spre sustinerea conferințelor inv. și spre organizarea stării din afara a școleror noastre populare un'a „Instrucțiune pentru directorii școleror populare, și pentru directorii și inspectorii școleror capitali, precum și pentru inspectorii direcționali de școlă din Archidieceș'a greco-resarităna în Ardealu“, carea constă din 34 §§.

Acăste două instrucțiuni emise de supremulu inspectoru alu școleror noastre con. la a. 1862 și

a. 1865 au fostu îndreptariulu și pentru inspectorii școleror noastre pop. conf.; acăste două instrucțiuni nu au fostu dar numai unu „singuru îndreptariu“, cum se pomenesce dlu cor. vorbindu, ci au fostu: unulu pentru organizarea stării din launtru, ier' celu-laltu pentru a celei din afara a școleror noastre pop. conf. din Archidieceș'a.

Dar' cu toate acestea — este vre-unu omu lenesiu? —; lenevirea pre cinelu pôte modifică intru a lu face mai bunu?

Suntu inse alții silitori? — i pôte vedea cineva desvoltându-se și sporindu, ca pomulu de lângă valcă!

Nu va fi vediatu dlu cor. în comunele noastre cele mai serace învetiatorii de felulu acelorasi după ce au studiatu cu silinți'a instrucțiunea și au cercetat conferințele inv., redicați la o trepta, de unde potu comunică elevilor sei necesariile pentru cultur'a și pentru edcațiunea morală — religioasă? — Deăca chiaru nu i s'a întemplat sa vedea încă asiă ce-va, poștesca, a cercetă, și va află!

Dar cu toate acestea — omulu trebuie să credă în puterea iutiei; deci puie vr'unu angeru pre poporul nostru între cercustările popórelor fericite, și — marturu dlu corespundinte — aru poté vedea cum în căti-va ani i aru redică pavilionulu perfecționării genulu omenescu!

4. Dlu cor. trece acum la cărțile școlastice.

a) Arată, ca: cărțile școlastice pentru școlile confessionali greco-resaritene suntu tiparite în tipografi'a archidieceșana din Săbiu, alu cărei'a fondu este menitu pentru fonduri naționali-bisericești; recunoșce de „prea laudabilă lupt'a Escelenției Sele Parintelui Metropolitu cu min. Thun pentru dreptulu tipografiei archidieceșane de a tipări ea cărțile școlastice necesare în Archidieceș'a.“

Forțe bine; asiă este — Deăca are și românilu tipografia a sea căștigată cu atât'a truda, ba chiaru și cu o luptă destulă de eroică, și alu cărei'a venit are o devisă asiă sântă; pentru ce să și tipăresca dar literatiu nostru cărțile lor școlastice, ba chiaru și nescolastice în tipografii straine?

Deăca ori-cărui insp. supremu alu școleror altoru confessionali i este datu dreptulu, a ingrigi de cărți școlastice, i este impusa și detorinți'a, a cercetă despre bunetatea lor, apoi să le primăscă — nefiindu totu, ce straluce aru, nece tota ierbu pentru ori-ce leacu — și dăca are și tipografi'a, atunci pre cele corespunditoare le tipăresce acolo; cu ce dreptu pôte dar dlu cor. pretinde, că tocmai supremulu insp-ctoru alu școleror conf. gr. res. să abdica dela dreptulu seu acăst'a, și să nu-si implinăscă detorințele Sele în această privinți'a?

Ce doctrina ciudată!
Si o astfelu de doctrina, se vede, că ambla, a ne propovedi dlu cor. aici, de ore ce despre

FOISIORA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. după „Tr. Carp.“)

(Urmare și fine.)

Obiecte de pamentu.

35 vase întregi, între cari 3 urne cu cenusă, dintre care un'a cu capacu, diferite marimi și diferite forme. 14 lampione, diferite marimi și diferite forme. 10 Globule gaurite, diferite marimi. 7 Rote gaurite, diferite marimi. 1 Mască intactă, mare. 7 Masci mici. 1 Capu mare. 1 Vasu micu pentru parfumuri. 1 Aquila. 3 Statuete intacte. 2 Busturi intacte. 20 Fragmente diverse. 2 Muluri pentru statuete. 20 Caramide cu imprinde de legiune și cohorte etc. 10 Diverse obiecte. Diferite fragmente de vase cu reliefuri.

Marmure.

Bachus cu unu satiru și cu Ambellus intactă. Unu altu reliefu subiectu de venatori cu inscripțiune greacă. Unu fragmentu dintr'unu quadrigiu. Unu altu fragmentu neotaritu. Un'a diana intactă. Unu Hermesu bifrontu.

Silecsuri și obiecte de piētra.

Un'a arma mare, verde. Siēse custuri, întregi. Trei toporășie. O sagēta cu dinti. Doue topore mai mari pre lângă care se adaugă alte 4 de caramidă avēdu acēeasi formă. Optu petri lucrato pentru pnestia. Mai multe bule mici negre.

O rijiția romana cu ferulu în trens'a. O piētra mare verde lucrata.

Obiecte de bronzu.

O statueta Venus. O statueta Mercur. O vestala cu pater'a în mân'a drepta. Doue statuete: doi gladiatori. O statueta mica, Venerea. O statueta mica Mercur. O statueta mica, Diana. O statueta, Amorul servindu de suportu. Unu bou pre unu pedestalu. O aquita legionaria pre unu pedestalu. Trei cai pre pedestaluri. Unu porc mistretiu pre pedestalu. Unu bou micu. Unu cocosiu. Doue plăci cu subiecte diverse. Doue vase. Doue chieii. Doue agrafari. Unu mare numeru de obiecte întregi și fragmente. O mască mica. Brōșca cu chieii'a în trens'a toate ornamentele de bronzu capaculu cociugului și diferite obiecte aflatu în două sarcofagie.

Obiecte de feru.

Unu espadonu de 1 metru 65 centim. Doi pinteni de marime estraordinaria. Doue-spre-diece sagete de diverse forme și marimi. O lancia. Unu amnariu mare. O pasere pre unu pesce, emblem'a municipiei Istri'a. Trei bricegie. Mai multe custuri. O secure. Unu sapoiu. O alta sapa de alta formă. Unu feru de plugaria. Unu feru mare ce nu i se pôte determină întrebuintiarea. Unu busduganu. Diferite obiecte de feru. Unu feru de inferatu caii legioniloru cu literale AE. M. O mesura mare de feru cantărindu patru occ'a. O bule mai mica. Școlbele și plumbarile a două sarcofagii. Doue instrumente mari. O chieia ciudată.

Bijuteria.

O oglinda de argintu cu Psiche și Amorul pre dosulu ei. Trei cercei de aur. Unu inelu

grosu de aur cu piētra gravata în trensulu. Unu lantșioru de aur. Unu fermoalu de aur stricatu în mai multe bucăți. Siēse anele rupte cu pietrile gravate în trensele. Unspre-diece pietri gravate (antice). O corōna mica de aur cu rubine și smaragduri mici. Trei amulete de agathu orientalu și un'a de oniesu cu figuri diverse. Unu anelu de argintu. Unu rabinu lacrim'a. Unu smaragdu lacrim'a. Doue smaragduri mai mari. Unu safiru. Unu halasiu. Unu fermoalu de aur bisantinu, mare cu margaritare și pietri diverse. Unu anelu mare de aur bisantinu cu unu rabinu și margaritare. O multime de fragmente și patrarie diverse. Doue obiecte obscene; diferite obiecte de invaru; diferite obiecte de chihlibariu.

Numismatică.

Trei medalie de aur. Patru sute medalie de argintu. Doue medalione bronzu. Patru dieci și optu bronzu mare. Patru dieci bronzu mijlocu. Patru sute bronzu micu.

Petrificatiuni.

Siēse dieci bucăți diverse. O mare colecțiune de minerologia. O multime de esemplarie foarte a-lese de minerologia.

Toate acăste obiecte ve rogu, de ministru să bine-voiti a dă ordinu conservatoriulu museului să vina să le primăscă, și apoi voiu ingrigi să le asiediu în museu pre la locurile lor respective.

Primitu ve roga, de ministru, asigurarea celei mai înalte stime și consideratiuni.

Presiedintele comitetulu.

Archeologu. Cesar Boliacu.

epitetulu „g r e c o - r e s a r i t e a n u” nu face in-trebuintare pâna la acestu pasagiu.

Cum sa-i luâmu doctrin'a acest'a in afacerile scolare; de vitiosu, s'eu chiaru de daunaciós'a inaintării?

S'eu ca dlui cor., cá cosmopolitu, i este egal, a vedé d. e. in o scóla unu catechismu romano-catolicu, in alt'a onulu greco-catolicu, ier' in cea greco-resaritena pe ori-carele aru fi, s'eu pre tóte?!? —; in un'a, cárti de celtire germanisatórie, in alt'a, cine mai scie cum? —, ier' in cea romanésca pre ori carea aru fi, s'eu pre tóte?!?

Si óre dupre regnele pedagogice nu are ori-care alta carte a scólei populari sa impoternicesca pre elevi baremu prin unele exemple din unele pasage in dragostea cátra religiunea si cátra natiunea, de cari tiene scóla? —:

Prin urmare in scóla nóstra confessionalu se cuvine si trebue sa avemu numai cárti primite de supremulu inspectoratu alu scóloru greco-resaritene si tiparite in tipografia archidiecezana din Sabiu; firearu cátu de bunu sfatulu barbatului de scóle binemeritatu, de a fi tradusu intru tóte pentru scólele nóstre pop. conf. instructiunea min. Thun; firearu cátu de bune principiele dlui cor. cele cosmopolitice, de a ne imbogati scóla nóstra cu ori ce cárti aru vrea ori iaru plaçé!

b) Asupr'a cártiloru scolastice, tiparite in tipografia archidiecezana, dice: ca cele introduse in scóle „prin cerculare oficióse, suntu compuse in urm'a insarcinării din partea supr. insp. alu scóloru archidiecezane, ier' cele ce nu póta timbrulu unei asemenea insarcinării nu (scie) deca suntu introduse oficialminte, s'eu nu”; nu se invoiesce cu „compunerea si introducerea (loru) in modulu acest'a”, privindulu de „unu modu de procedere in administrarea afaceriloru scolastice iera-si vitiosu si totuodata daunaciósu naintării.”

Aici vomu lasá pre dlu cor. pucinelu la o parte, si vomu arafá, cum stá in adeveru totu lucrulu si in acésta privintia, iéta cum:

Scólele nóstre confessionali greco-resaritene in acésta patria au inceputu a invia, a se latí si a se pune pre o basa sistematica numai la a. 1850 prin Soborulu Bisericef nóstre, conchiamatu decátra Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagon'a (atunci numai Episcopu), si tienutu sub presiedinti'a Pressantiei Sele in 12 si urmatóriele ale lunei lui Martiu la Sabiu.

Aceltu Soboru firesce nu avé chiamarea, a compune si cárti scolastice; barbati cultivati in acésta directiune ne lipsiau; lipsiau prin urmare si cártile scolastice corespondintórie.

Ce alte cárti scolastice trebuiá dar' sa prescrie acestu soboru pentru scólele, pre cari avea elu sa le infintieze, decátu firesce pre cele aflatórie; acestea erau: unu catechismu, unu abcdariu cu litere de cele vechi, o gramatica germano-romana, datorintiele supusiloru cátra monarchu, céslovulu psaltire'a si alte cárti bisericesci, *Nahmenbüchlein zum Gebrauch der Stadtschulen in den k. k. Staaten si Deutsche Sprachlehre für Schüler der Normal-Haupt-und Trivialschulen!* Tóte scólele nóstre infintiate atunci si cáte se mai aflau (dar' óre pe cáte le au apucatu in vietia acestu Soboru?) in diecesa, au trebuitu dara sa se multiamésca cu aceste cárti.

Critis'au multi psaltirea si céslovulu, cá cárti scolastice; dar nici unulu din acei critisatori nu prindeá, a le inlocuí cu corespondintórie.

Cei'a, asupr'a carora erau indreptate si li se aplicau pe capu si peste totu corpulu atari biciuiele, pe totu spiritulu atari amaritiuni si pe onórea loru atari hule, incátu—Ddieu scie, ce mangaiere voru fi semtitu in anim'a loru la tóte acestea, taceau si multiamiau lui Ddieu, ca le au ajutatu, de au vedintu caus'a scóloru poporului nostru pusa pe pitioru de naintare! Inse de altmintrea nici nu desperau, nici nu slabeau intru a impinge carulu scolaru cu tote ca pe unu drumu gloduros, pietrosu, buturugosu si spinosu, totusi cu curagiu, cu forti'a nainte strigandu: „Cine vré sa mi urmeze mie, sa se lapede de sine, sa si iá crucea sea si sa vie dupa mine!”—unii studenti de atunci de pe la scólele straine lapedandu-se de sene si si luara crucea si se inhamára la carulu scolaru! — prin zelulu si silintia loru faceau din acele carli scolastice prescise, cátu erau ele de sterpe, o pedagogia frugifera; — altii, desceptanduse prin scoli mai nalte totu cu ajutorulu suslaudati-

loru martiri — biciuiti, otraviti si huliti (de cate unu, seau de cate unii proclati, ritari fora rusine), incepura apoi si ei, a obli calea, pe care aveá sa inainteze caus'a scóloru nostre; dar' — toti acesti'a póte ca nu erau inca destulu de ajuns, cá sa facea mai mariloru sei búcuri'a si cu cáte unu manuscriptu intru tóte demnu de pres'a scolare.

Apoi mai lasandu — aloru rei — cátu-va tempu, a se face mai maturi si in acésta directiune, i-au insarcinatu pre ei supremulu Inspectoru alu scóloru nóstre, sa compuna nisce cárti scolastice mai bune, de cum erau cele prescise, pre cari tiparindu-le in tipografia diecesana, apoi archidiecezana, apoi le-au introdusu prin cerculare oficióse in scólele nóstre popularie; si fiindu ca acéstea nu erau inca de ajuns, au introdusu acestu supremu Inspectoru in scólele nóstre populari oficialminte si cárti, cari nu purtau si nu póta timbrulu unei asemenea insarcinării, astfelu au fostu (de-si menite pentru gimnasiu, dara necesitatea facea sa prinda o parte din tresele si scólei popularie fórté bine): Gramatic'a germana de Niceforu, Crestomatia germana de Niceforu, Cartea de lectura romana de Munteanu, Gramatic'a germana pentru scólele popularie de Barceanu (acést'a inca si astadi face serviciu scólei nóstre populari) — necautandu la aceea, ca in care tipografia s'au tiparitu.

D i n B a n a t u, (Carasju) de lângá Versietin, in Octobru 1869.

Eata cine suntemu!

Suntu unii ómeni reutaciós si malitios, cari numai atunci si facu placere insusitiloru mersiave, cándu li se da ocasiunea loru bine-nimerita de a fabricá si a buciná in publicu calumnii si atacuri personale purcediende din invidia si resbunare de ani nutrite asupr'a unoru barbati prin fapte aprobati si devotati causei nationali, — pre cari numai cá sa-si stimpere nesatiós'a resbunare se opintescu cu feliu de feliu de scornituri si impertentii sucite si resucite a-i demasca si innegrí inaintea publiculu usioru creditoriu; acei ómeni devinu apoi in esageratiuni cari petrecu marginile modestiei, a crutiárei omenesci si cá impilatori conjurati se simtiescu óre-cum'va fericiiti deca persecutéza, denuncieze si vatema pre celu ce le-a fostu cá unu spion in cale!

De asemenea calibru de ómeni, vedurámu figurandu pre obscurulu corespondintu alu muribunde „Concordie” carele nu se sfí sub masc'a de preotu greco-orientalu in nr. 64—823 a-si versá cu o patima invederata a reutátiei si malitiei meschine — venindu asupr'a bravulu nostru confrate si conationalistu dlui notariu alu Asociatiunei nationalu aradane Petru Petroviciu din incidentulu corespondintiloru jurnalistiche cu care d-sea de unu tempu mai indelungatu a servitu publiculu cetitoriu, scriindu in fóia nationalu „Albin'a” sub numele ce cá totu corespondintele regulariu si l'a alesu de „Curtius”.

Fórté tristu lucru e: deca unu organu diaristicu nu-si are reservele sele modeste in privintia calumniatoriloru perfidi, si nu pregata a dá locu intre colónele sele astoru feliu de pamflete ce se vedu apriatu reutaciós si misterióse condemnable de ori-care omu de omenia si románu bine-simtitóriu.

Cándu scriemu aceste nu ne e scopulu — apere Ddieu — de a ne face aperiatori pre partea dlui Curtius rectius Petroviciu, — nu, cáci, cunoscemu aptitudinea d-sele de a fi capace a resturná sofisticale afirmatiuni ale corespondintelu misteriosu „preotu gr. or din Banatu” de-si nu credemu ca dlu Petroviciu se va dimite de a se ocupa cu obscurantismulu ce infatisieza totu cuprinsulu barfeleloru concordiale! — Atát'a insa ne tienemu de sánt'a datorintia si ne vedemu óre-cum'va insine provocati prin incidentulu corespondintiei dlui Curtius referitórie la unele datini rele ale femeiloru de pre sate, — a reflectá din parte-ne pre cor. „Concordiei” cumca:

D-sea ori-ce va fi, — numai preotu gr. or. nu este, ci dupa datin'a corespondentiloru mincinosi precum insusi dlu R. preotu gr. or. afirma tocmái in esordulu calumnieleloru sele, — se vede a fi o mistificatiune nerusinata si malitiosa.

Trebue sa marturisimu; ca erá sa tacemu, si sa nu ne mangimu cu corolarie de acésta natura, dara vedindu atát'a cutezantia dela unu organu

cum e, „Concordia” care singura se póte inculpa si condemná pentru principiele, ce le propaga in contra egalitátiei si independintiei natiunei románe, ne impune datorintia a dechiará cu tóta franchetia, ca in totu Banatulu respective in cele dóue diecese románe gr. or., nu esista macáru unu „preotu gr. or.” care sa nu cunósca, si apretinésca faptele ce acelu „Curtius” amesuratu puteriloru sele individuali pâna acum le-a manifestatu intru folsulu de comunu, si cu deosebire pre terenulu nationalu si bisericescu.

Minciu'n'a e acei'a: ca defaimarea atintita contra dlui P. provine dela unu „R. preotu gr-orientalu” corelatiunile lui Curtius cu intrég'a preotime de religiunea resaritena au fostu si suntu amicabile, sincere si fratiesci, n'au datu nici cándu ansa spre a se vaierá „unu preotu gr-orientalu in contr'a lui, necum sa se fie aflatu acelu nemernicu dintre densii, ca sa defaime pre unu besericanu evlaviosu si devotatu causei nationali!

Unu preotu gr-orient. neci cándu n'a fostu neci nu este „scribleru concordialu” neci nu pré au datina preotii gr-or. a atacá si calumnia in publicu pre filii credinciosi ai besericef loru, — dar neci pre altii si óre de ce nu s'a adresatu famosulu „R. . . preotu gr-or. la aceea fóia in care aparu corespondintiele de Curtius despre care se vede a fi fórté inversiunata si ins'a-si redactiunea „Concordia” si cárei'a nu-i plaçe a vedé pre Curtius de atátea ori figurandu in „Albin'a.”

Nu avemu se ni frángemu multu capulu, neci se ni incordámu tocm'a asiá de tare mintea: de óghici ca cine se fie atare calumniatoriu concordialu „R. ce se ingamfeza a se nomí „unu preotu gr-or” — cáci noi in mistificatiunea acésta — vedemu pre unu crânceanu inimicu personalu alu dlui Petru Petroviciu girandu-se de preotu gr-or. I ó ce cutezantia ridicósa! ce malitia rafinata!

Presupunendu dara: ca atacatulu domnu Petru Petroviciu va pipái singuru cine sa fie respectivulu calumniatoriu, si — incátu va aflá de demnu — si va ascultí pén'a pentru de a trage firulu celu rosu si picându peste budiele calumnatória ale famosulu corespondinte concordialu, ne simtimu indetorati a deminti din capulu loculu autenticitatea subscrierei figurande in arulu „Concordiei” mai susprovocatu.

Ce se atinge apoi de afirmatiunile calumnatórie in privintia dlui corespondinte alu „Albinei” „Curtius” acele le lasámu in opiniunea publica a le judecá de suntu modeste omenése si umane? Nu ne simtimu competinti a face biografi'a nimenni, — tiesce care omu are datorintiele sele naturali, ambitiunea, si cunoscintia de sine insusi.

Dar nu potemu retacé fapte, fapte! si nu calumnii infernali! — domnule R. . .

Cá se demonstrámu si demintimu scornitorele din „Concordia” — vomu trece preste specialitátile referitórie despre trecutulu si copilaria dlui P. P. si ne permitemu numai in privintia corespondintiei produse de dlu Curtius a face acelu comentariu cá d-sea de noi si prin noi a fostu indemnatu si autorisatu a ventilá „crimele comitinde si provenite din adulteriu, cari au causatu o scadere mare generatiunei” s'eu nu e asié dle R. . .? carele precum se vede din corespondintia Dfale nu consimtiesci cu parerea nóstra si a dlui Curtius, cá sa se stirpésca acestu reu si fatalitate, — ci din contra combati — cu trecote fléncote calumnetórie necesitatea de a se delaturá reulu.

Deci ca sa te faci frumosu si placutu naintea stapanitoriloru, — dar totodata ca sa agravedi pre corespondinte — naintea loru, — cá: „Nu legea militara, nu contingentulu suntu caus'a acelu reu? deci spunene dar deca — intru adeveru esci acelu infieleptu preotu gr-or. care suntu causele, cáci ca preotu aru trebui se ni le spuni; se ne dai svatu parintiescu, ca sa le delaturámu, iera nu se critici in modu vatamatoriu, opiniunea modesta a nóstra ce a comunicat'o dlu corespondinte Curtius!

Deca ai fi dle R. — preotu ori de ce religiune, aru trebui sa recunosci si sa scii: cátu de contrariu si stricaciósu a fostu si este adulterulu din privintia sánteloru canóne besericesci, — dar nu tocmái cá pastoriu sufletescu — precum ti — plaçe a figurá pentru de a demasca pre altulu se te infuriedi si ingomfedi intr'unu modu atátu de malitiosu si obscuru, — si se combati o cauza adunca taiatória in vietia omenésca!

Nu esci preotu gr-orientalu dte R. si mai cáte amu poté ghici cine esci; nu partea corespondintiei

referitorie la crimele adulterului ti-au dat impulsu de a raci odata veninulu asupra unui barbatu, ce posede simpatia generale si este apretuitu de toti romanii curati la sufletu, neinvidiosi si nereutaciosi, — dar cu deosebire posede stim'a si respectulu nostru a preotimei si invetiatorilor romani de pretutindene carii lu scimu si cunoscemu ca pre unu romanu bunu si cu zelu nationalu; ea pre unu individu binecualificatu, diligintu si esemplaveru in portarea morala; ca pre unu parinte neobositu pentru educatiunea a loru trei angerasi de copilasi ai lui. —

Alte divergentie au trebuitu se Te fie indemnatu dle R. la esagerationile imoeste, care numai oa prin trecatu — fugitive-le amintiesci cum e: „intemplamentulu produsu de unii onfessionalisti din comun'a nostra la acareia cercetare inse se constata inculpabilitatea celui ce lu defaima" si vedi o Domne ce mai preotu evlaviosu esci dle R. — candu 'ti pare asi'a de reu, si te rode: ca densulu pentru luptele manifestate in folosulu besericeii nostre gr-or. — fusese inculpatu de contrari si antagonisti fanatisati, — dara purificandu-se prin tribunalu se constata inculpabilitatea lui — cea mai logica este acest'a: — unui preotu gr-or. sa-i para reu candu unu besericanu credinciosu scapa de sub persecutiunea antagonistilor besericeii gr-or. — de care si corespondintei R. plane inca ca preotu se tiene, — aci trebuie se Te imfia a ride bunule cetitoriu! si se compatimesci tota pascuilari'a lui R. — concordialu?

Se pote inse ca: corespondintele „Concordiei“ R. — seu de feliu nu este preotu, seu deca este: nu pote fi de religiunea gr-or., ci de cea gr-cat., carea presupusetiunea a nostra cu atatu este mai probabile, caci precum amintiram preotu de religiunea gr-or. in totu Banatulu nu exista, carele — ori catu de reu sei fie facutu candu-va fratele R., si ori catu de mare inimicu se-i fie, nu pote fi asi'e de efrontu, si malitiosu: ca se-lu atace intr'unu modu perfidu, incatu se-lu infatiosieze ca pre unu „nimenea — care n'a invetiatu nemic'a cu epitetulu de Greisler, Trödler, si cate tote impertinentii“ sei descrie trecutul si evenimentele copilariei dela 1848/9 prin sofisme; si se bucine in publicu unele trasuri de aventuri nocturne, in urmarea carora afirma — R. — ca volens nolens si-a luatu calabaliculu, ca notariu comunale in Bogsia montana, si veni aicea la comorisece unde abi'a scapa de sub culpabilitatea miscamintelor religionare!

Este inse nedenegabilu ca unii dintre fratii uniti mai de multu porta invidie si nutrescu resbunare asupra acestui omu, si tocmai din cauza: ca densulu a desvoltatu o activitate neobosita, la anulu 1866/7 in comun'a nostra, candu densii umblau in ruptulu capului se ne derapereze de nou in doue confessioni si candu atatea asupri si persecutiuni comisesera asupra nostra si a poporului dreptcredinciosu, care deca — amu fi de calibrulu dlui R. — din Cordia — si n'amu pregeta a resigna de fanatismulu religionariu condemnabile si daunaciosu intereselor nostre comune si sante nationali, — atunci amu fi dora in pusetiunea a presinta si pre corespondintele „Concordiei“ R. — naintea publicului in tota golatarea lui, si recapitulandu acele intemplaminte durerose, — ai trage josu larfa cu care s'a mascatu ca „preotu gr-orientalu“ nesubscriindu-si adeveratulu seu nume! —

Seu crede dora dlui R. ca prin anonimitatea lui seu cum amu dice mai bine prin schimosirea numelui si mistificarea caracterului de „preotu gr-or.“ va face ca lumea se credea si se iee de bani buni acelea; va aduce in dispretiu si ura pre fratele P. inaintea amicilor si confratilor lui — de cari au fostu capace a-si castigati atati'a, caci dora nici a diecea parte nu-i are dlui R. crede d-sea coresp. R. — ca cu de aceste apucaturi si metode dejositorie se pote nimici moralicesce unu individu ca Petrovicu, carele nu prin protectiunea cularii domnu cu palaria in trei cornuri — precum persiflaza R. ci prin diligintia si desteritatea sea a devenitu omu activu si a facutu destulu servitii folositorie interesului comunu, — deca d-sea condusu de reutate si resbunare crede de aceste atunci noi trebuie sa-i spunemu, ca forte tare se amagesce in ilussionile sele sinistre, si tocmai lui trebuie sa-i rechiamamu dical'a propria:

„Fapte! Fapte! Nu calumnii si sofisme ocolaresci! Fapte din vietii'a presintetii! Nu corcofele din tempulu prunciei in publicitate“. Domnule prefacutu parinte R. . . —!

Ore de ce nu ti-ai radicatu vocea calumniatoria mai demultu in contr'a lui „Curtius“ si anume atunci candu densulu a petrecutu unu tempu mai indelungatu in Comorisece in mijloculu nostru, de unde primulu articulu sub acestu nume l'a scrisu in „Albin'a“, si apoi a fostu corespondinte regulariu alu acestei foi, pana in dilele ultime?!

Ore cui a stricatu seu pre cine a vatematu personalminte, ce cestiuni de ce natura a scrisu Curtius in „Albin'a“, — deca nu numai si numai afaceri nationale si de mare momentuositate, cine a fostu reportariulu tuturor miscamintelor electorali nationali etc., cari deca nu le comunica publicitatii — vedi acestu fostu „Trödler“ nime altulu — dara cu atati'a mai putienu d-ta dle R. — preotu gr. or. — ti-ai fi luatu ostenela a prinde condeiulu a mana, precum insusi marturisesce: ca de nu aveai in vedere aceste adeca a infera si calamnia din resbunare — nu trageai nici o linia despre unu individu ca P. cum nu rosiesci?! (Va urma).

Pentru cele 26 familii nenorocite din Tofalu au incursu:

Dela Dlu Secretariu Cons. Dr. Ilariu Puscaru 1 fl. —

Dela Dlu Capitanu c. r. in pensiuone Constantinu Stezariu 3 fl. —

Dela Preasantulu Episcopu nlu Caransebesiulu P. Ioanu Popasu 20 fl. —

Sabiuu in 15/27 Octobre 1869.

Comitetulu.

Varietati.

„Majestatea Sea Imperatulu nostru a intrerinsu caletoria sea in Oriente in 25 ale cur Nantiulu turcescu Haida Effendi a plecatu in 23 inca la Rusciocu pentru a accepta pre Imperatulu. La reintorcerea sea se aude ca se va abate in Rom'a de a visita pre Pap'a; in tempulu absentarei a concrediatu conducerea trebiloru Archid. Carl Ludwig.

„Inlocuirea ministrului de interne Wenkheim prin Rajner e faptu constatatu. Rajner a fostu in 1861 si 1865 deputatu, in 1868 a fostu denumitu de comite supremu in coltulu Barsu. Pre candu comitatulu celu faimosu alu Hevesiului voia se coordinece congregatiunea nobililoru ministeriului, Rajner fu tramisu ca comisariu reg. si sci'a a aduce cu energia pre nobili la odihna. Se dice ca elu e unu catolicu evlaviosu, fara insa sa fia ultramontanu si e deakistu dintre cei mai liberali. De posede si talentu spre a administra si a reforma, va areta viitorulu. De siguru denumirea lui se privesce ca o lovitura pentru administratiunea si economi'a cea vechia de comitate.

„Marti ser'a in 26 Oct. tienura sasii un'a adunare spre a se consulta in privintia alegiloru comunale si scaunale. Sub presidiu prof. Schuler Liblog se statori intre ei principiu, ca se acceptedie fiecare alegatoriu list'a candidatiloru, care s'a publicatu deja spre a nu se impartii cum-va voturile. Dupa ce se ridicara vr'o cate-va voci in contra acei liste, anume dupa ce imputa M. König, ca la facerea acei liste comitetulu s'a feritu de a primi in ea atari individi, cari se aratara aplicati regimului, facu propunerea de a compune unu comitetu nou alte liste, se pasi la votare, si cu majoritate se primira listele facute si publicate.

„Cetimu in foile de Vien'a despre o brutalitate barbara a unui baiatu de 14 ani, A. Moldasch. Acest'a tranti pre unu copilu mai mieu carele nu voia sa se joce cu elu, in gradina unei bererii din unu suburbu, lu calca cu picioarele i dedu trei impunseturi cu bricigulu in fatia si dupa urechia si-lu arunca intr'o gropa cu apa rece. Vendiandu ca aici si vino in fire si striga dupa ajutoriu 'lu scose si ducendu-lu intre mastnarii, unde din intemplantu nu se afla nimenea, lu arunca intr'o caldare cu apa calda; aici aru fi si muritu de nu aru fi venitu nisco lucratori, cari lu trasera afara.

„Delaturarea pedepsei trupesci din legile penale proiectata de Iranyi in dieta, precum vedemu din raportulu comisiunei centrale a fostu salutata cu bucuria de sectiuni si se propune a se cere dela ministeriu, ca sa regu-

ledie starea cea neglesa a inchisoriloru, ca nu cum-va se devina pedepsa mai aspra prin acest'a. Speramu, ca inalt'a casa, va satisface cerinteloru spiritului tempului, in carele traimu si va radica acestu proiectu la valore de lege, stergendu din codicele penale pedepsa trupesca, ce vatemala atatu simtiulu de onore alu omului si carea e in contra umanitatii, in contra civilizatiunei.

„(O reminiscintia din tempurile Romanticitatii.) Tempulu presentu condamneda duelu, ca unu midilocu de a se alege dreptatea. Cu tote acestea nu lipsescu casuri, de satisfacere propria. Mare sensatiune facu in dilele aceste duelu ce s'a facutu intre cont. din Parisu Beaumont, ca provocatoriu si intre consululu Austriacu princ. Metternich ca provocatu. Caus'a duelului a fostu o corespondintia, intretienuta intre cestu din urma si femeia celui dintai. Teatru duelului a fostu pre teritoriu badenului dupa ce mai inainte consululu austriacu a renuntyatu la postulu seu, care renuntyare dupa cum se aude macaru ca era basata pre o prevaricare n contra legiloru sustatatore, dupa care se opresce duelu, — totusi nu fu primita, ci elu va remane si mai departe consulu austr. la curtea din Parisu cu o blesura de cavaleru mai multu. —

11—2

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoriu in comun'a nostra greco-orientala romana Costeiu in protopresviteratulu Fagetului, prin acest'a se escrie concursu de dato de astadi pana in 26 Octobre 1869 s. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acesta statiune suntu urmatoarele: in bani 73 fl. 50 xr. v. a. 100 puncti de elisa, 100 puncti de sare, 15 puncti de lumini, 10 stingini de lemne, 80 de masuri de cucuru, 3/4 lanti de gradina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acesta statiune, se avi-seadia a-si asterne concursele sele la comitetulu parochialu pana in terminulu desiptu, indiestrate cu estrasu de botediu, cu adeverintie despre sciintiele absoluate, despre portarea sea morala si politica, precum si despre servitiulu de pana acum.

Costeiu, 5 Octobre 1869 s. v.

Ioane Sudresianu
preotu si presidente comitetulu
parochialu.

Edictu.

Comun'a Salv'a si va esarendu pre trei ani, muntele „Runculu tundieriloru“ pre teritoriulu districtului Naseudu, de catra Naseudu, de catra Bucovin'a, situatu intre muntii comunelor Maieru si Mogur'a, in marime de 1400 jugere pasciune.

Diu'a licitatiei publice se defigo pre 1 No-vembre 1869 la 9 ore ante merediane in cancelaria comunale.

Pretulu strigarei pe anu e 250 fl. v. n.

Dela Comitetulu comunoi

Salv'a 10. Octobre 1869.

Sevastianu Cosbucu,
(15—3) Presiedinte.

Nr. 91—1869.

EDICTU.

An'a Dimitrie Tintea din Seliste maritata Nicolau Micleusiu din Tilisca, sub datulu si nr. de fatia au insintatu la forulu matrimoniale subscrisu actiunea sea prin carea din motive canonice cere a fi de totu despartita de numitulu ei barbatu Nicolau Micleusiu. De ore-ce insa acum numitulu Nicolau Micleusiu absenteza din patria mai multu ca de siepte ani fara a se sci loculu aflarei si petrecerei lui, acela se insarcineza prin acest'a, ca in terminu de unu anu sa se presentedie inaintea acestui foru matrimoniale, pentru ca la din contra, si in absentia lui, se voru otari in procesulu de fatia, cele de lege prescise.

Sabiuu 30 Sept. 1869.

Forulu matrim. gr. res. alu protopopiatului tract. Sabiului I.

(14—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Octomvre 1869.

Metalicele 5%	59 70	Act. de creditu	244 50
Imprumut. nat. 5%	69 10	Argintulu	120 65
Actiile de banca	709	Galbinulu	5 85%